

תרגיל 2

13 במרץ 2018

שאלה 1

חשב את האינטגרלים הבאים בעזרת אינטגרלים מידיים:

$$\int \frac{x^2 - 3x + 2}{x - 3} dx \quad (\text{א})$$

הערה: זה אינטגרל של פונקציה רציונאליתת נלמד רק בהמשך לחשב אותו

$$\int \cos(3x) \cos(7x) dx \quad (\text{ב}) \quad (\text{רמז: פשטו את הביטוי בעמצאות זהות טריגונומטרית של}$$

מכפלה של קוסינוסים)

פתרון:

$$\begin{aligned} \cos(x) \cdot \cos(y) &= \frac{1}{2}(\cos(x+y) + \cos(x-y)) \quad \text{נשתמש בזהות הבאה:} \\ \int \cos(3x) \cdot \cos(7x) dx &= \frac{1}{2} \int (\cos(10x) + \cos(4x)) dx = \frac{1}{2} \left(\int \cos(10x) dx + \int \cos(4x) dx \right) = \\ &= \frac{1}{2} \left(\frac{\sin(10x)}{10} + \frac{\sin(4x)}{4} \right) + C \end{aligned}$$

$$\int (\sqrt[7]{x^5} + 2)^2 dx \quad (\text{ג}) \quad (\text{רמז: פשטו את הביטוי על ידי שימוש בנוסחת הכפל המקוצר})$$

פתרון:

$$\begin{aligned} \text{נשתמש בנוסחת הכפל המקוצר ונקבל את הביטוי הבא:} \\ \int (\sqrt[7]{x^{10}} + 4 \cdot \sqrt[7]{x^5} + 4) dx &= \int \sqrt[7]{x^{10}} dx + \int 4 \cdot \sqrt[7]{x^5} dx + \int 4 dx = \\ &= \frac{10}{17} \cdot \sqrt[7]{x^{17}} + \frac{7}{3} \sqrt[7]{x^{12}} + 4x + C \end{aligned}$$

$$\int \frac{16^x - 3^{2x}}{4^x - 3^x} dx \quad (\text{ד}) \quad (\text{רמז: פשטו את המונה על ידי נוסחת הכפל המקוצר})$$

פתרון:

$$\begin{aligned} \int \frac{4^{2x} - 3^{2x}}{4^x - 3^x} dx &= \int \frac{(4^x - 3^x)(4^x + 3^x)}{4^x - 3^x} dx = \int (4^x + 3^x) dx = \frac{4^x}{\ln(4)} + \frac{3^x}{\ln(3)} + C \\ &= \int (3 - x^2)^3 dx \quad (\text{ה}) \end{aligned}$$

פתרון:

$$\begin{aligned} \text{נעזר בנוסחת הכפל המקוצר ונקבל:} \\ 9x - 9x^3 + 9 \cdot \frac{x^5}{5} - \frac{x^7}{7} + C \end{aligned}$$

$$\int \frac{x+1}{\sqrt{x}} dx \quad (\text{ו}) \quad (\text{רמז: פצלו את האינטגרל לסכום של שני אינטגרלים})$$

פתרון:

נפצל את הביטוי שבסוגריים ונקבל

$$\int(\sqrt{x} + \frac{1}{\sqrt{x}})dx = \frac{2}{3}\sqrt{x^3} + 2 \cdot \sqrt{x} + C$$

$$\int(e^{-x} + e^{-2x})dx \quad (\text{ז})$$

פתרון:

מיידי לפי טבלה של האינטגרלים המידיים:
 $-e^{-x} - \frac{e^{-2x}}{2} + C$

שאלה 2

חשבו את האינטגרלים הבאים בשיטת האינטגרציה בחלקים:

$$\int \ln(x^2 + 1)dx \quad (\text{א})$$

פתרון:

נסמן: $f' = 1, f = x$
 $g = \ln(x^2 + 1), g' = \frac{2x}{x^2+1}$
 ולכן נקבל: $x \ln(x^2 + 1) - 2(x - \arctan(x)) + C$

$$\int \sin^2(x)\cos^2(x)dx \quad (\text{ב})$$

פתרון:

נשתמש בזהות כפולה ונקבל:

$$\frac{1}{4} \cdot \int \sin^2(2x)dx = \frac{1}{4} \cdot \int (\frac{1}{2} - \frac{1}{2}\cos(4x))dx = \frac{1}{4} \cdot (\frac{1}{2}x - \frac{\sin(4x)}{8}) + C$$

$$\int \frac{dx}{(1+x^2)^2} \quad (\text{ג})$$

פתרון:

נתבונן קודם ב- $\int \frac{dx}{1+x^2}$:

נסמן: $f' = 1, g = \frac{1}{1+x^2}$

$f = x, g' = -\frac{2x}{(1+x^2)^2}$

ולכן נקבל:

$$\begin{aligned} \int \frac{dx}{1+x^2} &= \frac{x}{1+x^2} + 2 \cdot \int \frac{x^2}{(1+x^2)^2} dx = \\ &= \frac{x}{1+x^2} + 2 \int \frac{1+x^2}{(1+x^2)^2} dx - 2 \int \frac{1}{(1+x^2)^2} dx = \\ &= \frac{x}{1+x^2} + 2 \int \frac{dx}{1+x^2} - 2 \int \frac{dx}{(1+x^2)^2} \end{aligned}$$

נעביר אגף ונקבל כי

$$2 \int \frac{dx}{(1+x^2)^2} = \frac{x}{1+x^2} + \int \frac{dx}{1+x^2} = \frac{x}{1+x^2} + \arctan(x) + C$$

$$\int x^k \ln(x)dx \quad (\text{ד})$$

פתרון:

נסמן $f' = x^k, g = \ln(x)$

$f = \frac{x^{k+1}}{k+1}, g' = \frac{1}{x}$

$$\frac{x^{k+1}}{k+1} \ln(x) - \frac{1}{k+1} \int x^k dx = \frac{x^{k+1}}{k+1} \ln(x) - \frac{x^{k+1}}{(k+1)^2} + C$$

$$\int 2x \arctan(x)dx \quad (\text{ה})$$

פתרון:

$$f' = x, g = \arctan(x)$$

$$f = \frac{x^2}{2}, g' = \frac{1}{1+x^2}$$

$$2\left(\frac{x^2}{2} \arctan(x) - \frac{1}{2} \int \frac{x^2}{1+x^2} dx\right) = 2\left(\frac{x^2}{2} \arctan(x) - \frac{1}{2} \int \frac{x^2+1-1}{x^2+1} dx\right) = \\ = x^2 \arctan(x) - \int dx + \int \frac{dx}{x^2+1} = x^2 \arctan(x) - x + \arctan(x) + C$$

$$\int \sin(\ln(x)) dx \quad \text{ו}$$

פתרון:

$$f' = 1, g = \sin(\ln(x))$$

$$f = x, g' = \frac{\cos(\ln(x))}{x}$$

$$x \sin(\ln(x)) - \int \cos(\ln(x)) dx$$

$$f' = 1, g = \cos(\ln(x))$$

$$f = x, g' = \frac{-\sin(\ln(x))}{x}$$

$$= x \sin(\ln(x)) - (x \cos(\ln(x)) + \int \sin(\ln(x)) dx)$$

נעביר אגף, נצמצם ב-2 ונקבל:

$$\int \sin(\ln(x)) dx = \frac{1}{2} x (\sin(\ln(x)) - \cos(\ln(x))) + C$$